

ΒΑΛΑΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΑΧΛΑΔΙΑ

Η τρανή βαλανιδιά,
που μέ φουντωτά κλαδιά
φθάνει ώς τα ούρανια,
την μικρή την αχλαδιά
λέει μὲ περηφάνεια:
— Σὲ λυπούμαι, σὲ πονῶ,
γιατὶ σκύφτεις ταπεινό,
δένδρο μου καιμένο,
καὶ θωρεῖς τὸν ούρανό
παραπονεμένο.

Μὰ γιατί—μὲ συγχωρεῖς—
νά με φθάσῃς δὲν μπορεῖς,
μόνο γέροντες χάμου;
Μὲ τὶ ζῆλεια θὰ θωρηῖς
τὸ άνάστημά μου!

Κι' ἀπαντῷ ή αχλαδιά
Εεῦρε το, βαλανιδιά,
πῶ δέν σε ζηλεύω.
μὲ κοντά κ' ἔγω κλαδιά
ζῶ καὶ βασιλεύω.

Μά, γειτόνισσα καλή,
μὴν ξιπτάζεις πολὺ^{*}
γιὰ τὴν δροντιά σου,
γιὰ τὴν δμορφήν στολὴ
καὶ τ' ἀνάστημά σου.

Τόδα χρόνια σιωπῶ,
μὰ μὲ βιάζεις νὰ 'στὸ 'πῶ:
βέξει τὴν τιμὴν του
κάθε δένδρο 'ετὸν καρπό
κι' δχι 'ετὸ κορυφή του.

I. II. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ

1. Οκτωβρίου

ΠΟ τὸ γεῖσον
τῆς στέγης, ἀ-
πέναντί μου; ὁ-
πάρχει μία φω-
λεά.

“Αλλοτε —
πρὸ διλγοῦ ἀκόμη
καρπός — τὸ λασπό-

χριστοῦ καλαθάκι,
τὸ κτισμένον εἰς τὸν το-
χομετόσην φυσικὴν κομ-
φότητα, ἥτο τὸ κέντρον
τῶν φαιδροτέρων κελα-
δημάτων καὶ τῆς θερμο-
τέρας στοργῆς. ‘Απὸ

τὸ χεῖλος τῆς φωλεᾶς,
ώς ἀπὸ ἔξωστην, εἶχαν προβάλη κατ'

ἀρχὰς τὰ κεφαλάκια τῶν νεοσσῶν, μὲ τὰ
πειναλέα στόματα καὶ τὰς στρυγμώδεις
φωνάς. Οἱ γονεῖς ἐπτερύγικαν ακούσα-
στοι, καὶ μὲ τὸ ράμφος τῶν συνελάμβα-
νων δλα τὰ ἔντομα τῆς ἀτμοσφαῖρας,

μεταβιβάζοντες αὐτὰς εἰς τὰ στόματα
τῶν μικρῶν. Οὕτω βαθημὸν τὰ μικρὰ
ἐμεγάλωσαν, ἐδυγάμωσαν, ἔκαμπαν πτε-
ρά, ἔμαθαν νὰ πετοῦν καὶ τοῦ λοιποῦ
συνώδευν τοὺς γονεῖς των εἰς τὸ ωραῖον

ἔκεινο χυνήγιον, τοῦ ἄσρος. Καὶ ἀφοῦ
ἔπλανδον ὅλην τὴν ἡμέραν, τρώγοντα
καὶ φάλλοντα, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου
ἔπεστρεφαν εἰς τὴν φωλεάν, εἰς τὴν κα-
λὴν στέγην, ἡ ὄποια τὰ ἐπερίμενε, διὰ
νά τα προφυλάξῃ ἀπὸ ὅλους τοὺς κιν-
δύνους τῆς νυκτὸς. Ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέ-
ραν πολλάκις, ὅταν ἔξαίφνης ἡγείρετο
ἄνεμος καὶ ὁ οὐρανὸς ἐκαλύπτετο ἀπὸ
νέφη, εἰς τὴν φωλεὰν εἵρισκον πάλιν ταχὺ
καὶ ἀσφαλὲς καταφύγιον.” Ας ἔθρεγχεν δόσον
καὶ θέλει! Τὰ πουλάκια, διὰ τὰς εἰς τὸν
παράθυρον, ἐπρόβανταν εἰς τὸν βάρκαν
τῆς φωλεᾶς καὶ ἐδιασκέδαζαν μὲ τὸ θέαμα
τῆς βροχῆς...

Τι ωραία ζωή! Πόσον ἐφαίνοντο εὐ-
χαριστημέναι αἱ χειλίδονες!

‘Αλλ, ἴδοι’ τὸ Φθινόπωρον ήλθεν. Ο
καιρὸς εἶναι ἀκόμη ωραῖος ὁ ήλιος λάμ-
πει θερμός. Κι’ ὅμως ὁ χειμὼν ἔρχεται,
ἔγγιζε... Ποῦ τὸ ήξενόρουν αὐτὸς αἱ χει-
λίδονες; Εἰς ποῖον Ήμεροδείκην, εἰς
ποῖον βαρόμετρον τὸ εἶδον;

‘Α, ἔχουν ἔνι βαρόμετρον τέλειον καὶ
ἀλάνθαστον αἱ χειλίδονες: Εἶναι τὸ “Εν-
στικτον. Αὐτὸς ταῖς διάλειται, πρὸν ἀρχίση
ἀκόμη τὸ φῦγος, πρὸν φανῆ ὁ χειμὼν.
«Φύγετε, φύγετε ἀπ’ ἔδω, ταῖς λέ-
γει. Μή σας πλανᾶτε ὁ ωραῖος αὐτὸς
οὐρανός, τὰ πράσινα αὐτὰ δένδρα, ὁ
γλυκὺς αὐτὸς καιρός. Ο χειμὼν ἔρ-
χεται μὲ τὴν παγωμένην του πνοήν.
Μετ’ ὅλιγον θὰ σκεπάσῃ τὸν οὐρανὸν μὲ
σύννεφα καὶ τὴν γῆν μὲ χιόνι. Θὰ ἐκδύσῃ
τὰ δένδρα, θὰ μαράνῃ τὰ ἄνθη καὶ θὰ
παγώσῃ τὰ νερά. Ερημία καὶ φῦγος,
ὅπου τώρα θερμότης καὶ ζωή. Ἀλλοί-
μονον, ἀν σᾶς εὐρῇ ἔδω! Φύγετε! Φύ-
γετε! ’

Πρόκειται νὰ κληρωθῇ τὸ λαχεῖον τῶν
Ἀρχαιοτήτων.

Ο Γιάγκος ἐπιστρέψει ἀπὸ τὸ Φάλη-
ρον, κλαίων ἀπαρηγόρητα.
— Τί ἔχεις πάλι; τὸν ἔρωτα η μη-
τέρα του.

— Χί, χί, χί... μου ἔπεισε... μου
ἔπεισε τὸ Λαχεῖο!

— “Ε, καὶ γ’ αὐτὸς κλαίεις; Γιὰ νά το
ἴδοιμε λοιπόν!

— Μὰ μου ἔπεισε ‘ετη θάλασσα, μαρά!

Ο περιφένων νὰ πλουτήσῃ ἀπὸ Λα-
χεῖον, σημαίνει δὲ εἶναι ἀνίκανος νὰ τὸ
κάμη καθ’ οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον.

τοὺς πτερωτούς τῆς κατοίκους, θὰ με-
διάσῃ, θὰ φαιδρυνθῇ, καὶ θὰ μου εἴπῃ μὲ
κελαδήματα « Ή ανοιξις ἔρχεται! »

* * *

Οι ποιηταὶ ὅλων τῶν ἔθνων καὶ ὅλων
τῶν αἰώνων ἔχαιρετισαν μὲ χαρὰν τὴν
χειλιδόνα ἔρχομένην, καὶ φεύγουσαν τὴν
ἀποχαιρετίσαν μὲ λύπην... Πόσοι στίχοι
περιπτανταὶ εἰς τὸν νοῦν μου, ἐν ὃ βλέπω
ἀπέναντι μου τὴν φωλεάν! ‘Αλλ’ ἐξ
σων γνωρίζω, μου ἀρέσει περιστρέπεται
ἡ φιλέλλην καὶ ποιητικάτην ἔκεινη χει-
λιδώνας τοῦ γάλλου ποιητοῦ Θεοφίλου Γω-
τιέρου, η ὄποια λέγει πρὸς τὰς συντρό-
φους της: « Ω, τὰ εὔμορφα που εἶναι ὑπὲρ
αὐτῆς. Μὲ ήσυχον λοιπὸν συνείδησιν
εύπορον νὰ ἐπιβιάσω καὶ νὰ ἐμπιστευθῶ
εἰς αὐτὴν τὴν ζωὴν ἐνός ἀνθρώπου, θῶν
μάλιστα εἶναι ναυαγός... Τί λέγετε,
καπετάν-Μαές;

— ‘Οφείλω ἐντούτοις νὰ δομογήσω
ἔξηχολούθησεν ὁ Πέτρος, διὰ ἔως τώρα
δέν μου ἐδόθη εὐκαιρία νὰ δοκιμάσω
τὴν λέμβον μου. ‘Αλλὰ τὰ πάντα ἔχουν
ὑπολογισθῆναι ἐν τῷ προτέρῳ οὐρανῷ τοῦ
πατέρα της αὐτῆς θάλασσαν; Μου φάνεται
δὲι καὶ μὲ τὰ δύο η σωτηρία εἶναι ἐπί-
σης προβληματική...’

— ‘Εμένα δέν με μέλει, εἶπε τότε ὁ
Ιωάννης. ‘Αφ’ οὐ ὁ Μαές διστάζῃ, ἡς
ἀποφασίσῃ λοιπὸν ἡ τύχη. Μὴ γένοιτο νὰ
καταχρασθῶ τὸ δικαιώματος ἀδελφοῦ
καὶ ναπατήσω θέσιν εἰς τὸν ἄσρα, ἀφί-
νων τὸν σύντροφόν μου εἰς τὴν θάλασ-
σαν! ’ Οχι! δχι! ‘Η τύχη ἀποφασίστησε.
Αέρας η θάλασσα; Κορώνα η γράμ-
ματα;

— ‘Είσαι τρελός! εἶπεν ὁ Πέτρος.
Εἶναι περιστασίς αὐτὴ διὰ μεγαλοφυσίες;
Δὲν βλέπεις που ἀρχίζει πάλιν τρικυ-
μία;

— ‘Γι’ αὐτὸς λοιπὸν ζει-ζει θὰ παί-
ξωμεν! ἀνέκραξεν ἀποφασιστικῶς ὁ
Ιωάννης. ‘Εμπρός! κορώνα η γράμ-
ματα;’

— Καὶ ἔγονάτισεν ἐπὶ τῆς τρόπιδος, ὅ-
πως καὶ ὁ πλοιάρχος, ἐτοιμοί διὰ τὸ
παιγνίδιον.

— Ναί, εἶπεν ὁ Όλλανδός ἀλλὰ
τι οὐ στρέψωμεν; Νομίζω δὲι εἰς
τὴς τοσέπεις μας δὲν υπάρχει πλέον κανε-
νός έθνους καὶ καμμιάς ἐποχῆς ημίσμα!

— Μτᾶ, καὶ γ’ αὐτὸς σεκλετίσεις;
Νά, δέω ἔχω τὰ οἰκογένειακά μας γάν-
τια. Κορώνα εἶπε τὸ μέρος που ἔχει
τὸ οἰκόσημον καὶ σημαίνει βάρκα·
γράμμα μα τα εἶνε τὸ ἄλλο μέρος, καὶ
σημαίνει ἀερόστατον.

— Ο Πέτρος ἀνύψωσε τὸν ώμον, μὴ
γνωρίζων ἀν ἐπρέπει νὰ γελάσῃ η νά
κλαύσῃ.

— Καὶ τὸ πατέριδος οἱ Υπερασπισταὶ
τὸν Πατρίδος: Τὸ Ελληνικὸν Φρού-
ριον εἶνε ἀπόρθητον, δτὸν ἀντὶ τείχους
πανστρατιᾶ. Φεύγουν πρὸ τοῦ χειμῶνος,
καὶ τηγανίουν ἔσει ὅπου θὰ συναν-
τήσουν πάλιν τὴν ζωήν, τὸν ἥλιον,
τὰ ἄνθη, τὴν εὐτυχίαν. Τί μακρὸν καὶ
κοπιαστικὸν ταξέδιδιον! ‘Αλλ,’ ὅποιος
πλούτος φωτὸς καὶ θερμότητος τὰς ἀντα-
μείβει εἰς τὸ τέλος του!

— Καὶ ἀπέναντί μου, ὑπὸ τὸ γεῖσον τῆς
στέγης, ἡ φωλεὰ τῶν χειλιδόνων ἀπομέ-
νει ἔρημος.

— Καὶ τὸ πατέριδος οἱ Υπερασπισταὶ
τὸν Πατρίδος: Τὸ Ελληνικὸν Φρού-
ριον εἶνε ἀπόρθητον, δτὸν ἀντὶ τείχους
πανστρατιᾶ. Φεύγουν πρὸ τοῦ χειμῶνος,
καὶ τηγανίουν ἔσει ὅπου θὰ συναν-
τήσουν πάλιν τὴν ζωήν, τὸν ἥλιον,
τὰς λαγόχολες! Πόσας σκέψεις
διεγέτει η ἔγκαταλειπεμένη φωλεά. Αἱ
φαιδροὶ χειλιδόνες μὲ ἀφησαν μόνον μὲ
τὸν χειμῶνα...

— Αλλ’ εἰς τὸ βάθος ὑπάρχει η ἐλπίς.
Αἱ χειλιδόνες θὰ ἐπιστρέψουν. Καὶ μίαν
ἡμέραν, ένως ἡσαντήσεις τὸν Κόντες
Ραπανάκην (ἴως . . . ἀπὸ τὸ Ίόνιον
Πέλαγος).

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ

(Συνέχεια τὸ σελ. 325.)

ρισμά σου! Εμπρός! Χόπ! Ας χωρί-
σθωμεν! Χαΐρε!

— Καλὴν ἀντάμωσιν, πές καλλίτερα,
διάθολε! . . . Άλλα τι θὰ φάγω καὶ τί θα
πιῶ; . . . Πίσω μου σ’ ἔχω, Σατανά! Δυὸς
μέρες τώρα ἔχω ἐδῶ-χάρωμα . . .

— Νά, νά, σωπασε! διέκοψεν ὁ Πέ-
τρος, καὶ μετεβίβασεν εἰς τὴν βάρκαν
ένα χοιρομέρι, ένα μπουκάλι π

